

حکمت عملی ملاصدرا معنی جدا از دین ندارد

دکتر احمد احمدی استاد فلسفه و رئیس انتشارات سمت طی سخنانی به موضوع ...

دکتر احمد احمدی استاد فلسفه و رئیس انتشارات سمت طی سخنانی به موضوع "حکمت عملی ملاصدرا و شیوه زیستن" پرداخت و گفت: فیلسوفان غرب هم حکمت عملی و هم حکمت نظری دارند اما فیلسوفان اسلامی به این صورت نیست که یک کتاب حکمت نظری و یک کتاب حکمت عملی تدوین کرده باشند. به گزارش خبرنگار مهر، هفدهمین همایش بزرگداشت حکیم صدرالمتهلین شیرازی ملاصدرا با عنوان فلسفه و راه زندگی امروز چهارشنبه اول خرداد در مجتمع آدینه با حضور اساتید و اندیشمندان حوزه فلسفه برگزار شد.

دکتر احمد احمدی استاد فلسفه و رئیس انتشارات سمت طی سخنانی به موضوع "حکمت عملی ملاصدرا و شیوه زیستن" پرداخت و گفت: فیلسوفان غرب هم حکمت عملی و هم حکمت نظری دارند اما فیلسوفان اسلامی به این صورت نیست که یک کتاب حکمت نظری و یک کتاب حکمت عملی تدوین کرده باشند.

وی با استناد به گفته علامه طباطبایی تصریح کرد: علامه معتقد بود فلاسفه اسلامی حکمت نظری داشتند وقتی به حکمت عملی رسیدند دیدند که آنچه می خواهند آنها بگویند بهتر و فراتر از آن در دین آمده است به همین دلیل خودشان حکمت عملی تدوین نکردند و آمدند آنچه در دین آمده گرفته و نکاتی را بدان افزودند. برای همین ملاصدرا راه زندگی خود را از شریعت گرفته است.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: صدرا در اواخر کتاب مبدا و معاد و یا کتاب مفاتیح الغیب درباره ریاضات سخن می گوید و تاکید می کند حیوان را ریاضت می دهند یعنی تربیت و عادت می دهند انسان هم با ریاضت باید خود را بسازد و این ریاضت نوعی مجاهدت است. این مجاهدت در قالب امر و نهی دین آمده است و بعد ملاصدرا می گوید در همه شرایع امر و نهی هایی وجود دارد که طبعاً در اسلام جامع تر از آنها آمده است. او بر این مسئله تاکید دارد که جهاد نفس گسترده تر از جهاد با دشمن ظاهری است. مرحوم صدرا می گوید این ریاضت ها جهادی است که دین برای ما تعلیم کرده است.

حجت الاسلام دکتر احمدی تصریح کرد: صدرا یک مکتب جامعی دارد که از هیولای اولاً شروع می شود و انسان تکون پیدا می کند و انسان با عمل به احکام به واجبات و مستحبات به اندیشه و تفکر صحیح و سرانجام به عرفان می رسد. همه کارهایش را برای خدا انجام می دهد و یک پیوستگی دارد یعنی احکام شرع ظاهری دارد که "شریعت" نام دارد و یک باطنی دارد که "طریقت" است و یک هدفی دارد که "حقیقت" است. به قول علامه طباطبایی این سه یک چیز بیش نیستند. اگر کسی به نظر ملاصدرا این مراحل را آنچنان که باید انجام دهد به حکمت عملی دست یافته است و این حکمت عملی به تدریج دل را نورانی می کند همان طور که خود ملاصدرا به این مقام رسید.

رئیس انتشارات سمت در ادامه یادآور شد: حکمت عملی ملاصدرا یک معنی جدا از دین ندارد همچنان که اغلب فلاسفه اسلامی نیز این گونه بودند. غزالی کتاب فلسفه نوشت و فلاسفه را رد کرد اما خود کتاب احیاء العلوم را نوشت. مرحوم فیض داماد و شاگرد ملاصدرا که صاحب تالیفات فلسفی بود در کتاب "المحجبه البیضاء" وارد حوزه اخلاق شده است. و به جای صحبت های سبک غزالی روایات ائمه را آورده است و در واقع احیاء العلوم را احیا کرده است. او کتاب غزالی را تلخیص می کند و با تواضع با نوشته های غزالی روبرو می شود.